

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

**RAUTAKAUTISEN POLTTO-/RUUMISHAUDAN KAIVAUS
5.-6.11.1999**

Tuula Heikkurinen-Montell

Sisällysluettelo

1. Arkistotiedot.....	1
2. Johdanto.....	2
3. Tutkimushistoria.....	3
4. Kaivauksen toteutus, kaivaustekniikka ja havainnot.....	3
5. Yhteenveto.....	5
6. Löytötaulukko.....	6
Negatiivi- ja kuvaluettelo.....	7
Dialuettelo.....	8
Karttaluettelo.....	9
Kartat.....	10
Valokuvataulut.....	18

1. Arkistotiedot

Hauho Männistönmäki

Rautakautisen ruumis-/polttohaudan kaivaus 1999

Tuula Heikkurinen-Montell

Kunta:	Hauho
Kylä:	Alvettula
Tila ja maanomistaja	4:82 Tapola, Aila ja Lasse Tapola, Laurilantie 5, 14680 Alvettula
Peruskartta	2132 08 ALVETTULA
Koordinaatit	p = 6790 550, i = 3365 120, z = 92, x= 6788061y= 2526405 (vuonna 1999 kaivetun alueen keskipiste)
Kaivetun alueen laajuus	n. 4 neliometriä
Kertomukseen liittyvät löydöt	KM 31692:1-97
Aikaisemmat tutkimukset	Sakari Pälsi, kaivaus 1933 (KM 9766) Oiva Keskitalo, inventointi 1945. Luettelo Hauhon pitäjän kiinteistä muinaisjäännöksistä 1941 ja 1945 s. 5 Jyri Saukkonen, inventointi 1983. Inventointikertomuksen kohde 98
Aikaisemmat löydöt	KM 9766:1-36 (mm. pronssispiraalia, helmiä, pronssisen rannerenkaan, rautainen miekan väistin, linturiipus, hevosenkenkäsoljen katkelma) KM 9794:1-3 (mm. soikea kupurasolki, kullattu lasihelmi), KM 10497 (keihäänkärki)
Mustavalkonegatiivit	138694-138706
Diapositiivit	57354-57391
Kartat s.	11-17

2. Johdanto

Kaivinkoneenkuljettaja Kari Kastepohja ilmoitti 29.10.1999 Museovirastoon, että hän on löytänyt miekan Hauhon Alvettulan kylästä, vesi- ja viemärijohtokaivannosta. Virastosta asiasta ilmoitettiin kunnan tekniselle johtajalle Rauno Lepistölle, joka keskeytti linjan kaivuutyöt. Yli-intendentti Leena Söyrinki-Harmo, tutkijat Olli Soininen ja Tuula Heikkurinen-Montell kävivät tarkastamassa paikan maastossa 1.11.1999. Tässä yhteydessä voitiin todeta, että miekan löytöpaikka on Männistönmäki-nimellä tunnetun rautakautisen polttokenttä- ja ruumishautakalmiston läheisyydessä, sen pohjoiskoillispuolella. Tarkastusmatkan yhteydessä Kari Kastepohja osoitti putkikaivannosta miekan löytöpaikan, mutta kohdassa ei ollut näkyvissä muuta kuin puhdasta hiekkaa. Kaivetun putkilinjan reunoja tarkastettaessa todettiin miekan löytöpaikasta noin 4 m kaakkoon, kaivannon itäprofiilissa kolme rinnakkaista tummaa läikkää.

Tarkastusmatkan yhteydessä paikalla suoritettiin vain alustavia tutkimuksia ja varsinaiset kaivaukset saatiin järjestetyksi 5.–6.11.1999 väliseksi ajaksi. Tutkimuksen suoritti arkeologian osasto. Paikalla olivat Pirjo Uino, Päivi Kankkunen, Simo Vanhatalo, Teija Nurminen, Nina Strandberg, Sanna Saunaluoma, Mirja Miettinen, Markku Torvinen, Alpo Forström, Tuula Heikkurinen-Montell ja konservointilaitoksesta Aki Arponen. Lisäksi apulaisena toimivat koululainen Mikko Torvinen ja hauholainen Jukka Maula. Mittausapua saatiin Hauhon kunnalta ja Hämeen ammattikorkeakoululta.

Helsingissä 8.3.2006

Tuula Heikkurinen-Montell

3. Tutkimushistoria

Männistönmäen rautakautinen muinaisjäännös, johon kuuluu sekä polttokenttä- että ruumiskalmisto sijaitsee Hauhon kirkolta 5,5 km luoteeseen, Alvettulan kylän keskusalueen ns. Männistönmäen koillisosassa, maantien itäpuolella, Tapolan talosta 150 m kaakkoon. Hiekkakuopan itäreunalta tutkittiin vuoden 1933 kaivauksissa polttokalmistoa, muualta alueelta ruumiskalmistoa. Alueella oli ainakin neljä ruumishautaa. Kohde oli jo tuolloin pahoin hiekanoton tuhoama. Tutkimusalueet olivat yhteensä noin neliötä. Vuoden 1933 kaivaukskartalla näkyvä hiekkakuoppa on nykyisin täytetty ja alue on kahden rivitalon pihanurmikko. Kalmistoa on todennäköisesti jäljellä vanhan hiekkakuopan koillis- ja itäpuolella, nykyisen pellon alla ja pihamaan rajoilla. Vuoden 1999 löydön perusteella kalmisto jatkuu aiemmin tiedettyä laajemmalle pohjoiskoilliseen, ainakin siis vesihuoltolinjaan saakka (ks. Jyri Saukkosen Hauhon inventointikertomus 1983 s. 156-159). Maaperä vesilinjan kohdalla oli hienoa hiekkää. Alue oli ollut kesällä 1999 juurikaspeltona. Maasto on tällä kohtaa tasaista, laskien hyvin loivasti koilliseen Lakkianselälle ja kaakkoon Hauhonselälle.

Lähiympäristöstä tunnetaan useita rautakautisia kohteita, Adeniuksen kalmisto on 100 m lounaaseen, Männistönmäen länsireunassa ja Soiniemen asuinpaikka on 250 m luoteeseen. Soiniemen pihapiirissä on myös kuppikivi.

4. Kaivaustekniikka ja havainnot

Tarkastuskäynnillä 1.11.1999 voitiin todeta, että putkilinjan seinämässä näkyvistä kolmesta läikästä reunimmaisista olivat lähes kokonaan tuhoutuneet. Kaivannon profiilia pelkalla puhdistettaessa saatiin kahdesta reunimmaisesta läikästä talteen joitain rautanauvoja ja raudankappaleita, mutta läikät hävisivät nopeasti (dia 57354). Sen sijaan keskimmaisessa läikässä oli paksu tumma kerros näkyvissä profiilissa ja se muistutti hautakuviota. Tumman maan joukosta löytyi pronssihela, palamatonta luuta ja joitain kiviä. Kuvio päätettiin tutkia tasokaivauksin. Putkilinjan viereen, profiilissa näkyvän tumman maan kohdalle avattiin lapioin noin 2,5 x 1,8 m laajuinen alue. Peltomultaa poistettiin kunnes läikkä tuli näkyviin noin 30 cm syvyydessä pellon pinnasta (dia 57355–56). Ensiksi tuli näkyviin palamatonta luuta, kallon osia. Tässä vaiheessa todettiin, ettei hautaa voida kaivaa tarkastusmatkan yhteydessä, vaan paikalla tehdään laajemmat tutkimukset.

Kaivaus 5.–6.11.

Koko kuvio kaivettiin yhtenäisenä tasona muutaman sentin kerroksina. Löydöt mitattiin paikalleen ja numeroitiin (löytökartta s. 17). Piirtämistä tehtiin kaivaustasoittain. Kiintopisteenä oli vesijohtokaivon kansi (92,643 m mpy). Vaaituksen korkeusluvut muutettiin karttoihin metreiksi mpy. Kaivettiin 5 kerrosta. Tasot piirrettiin (tasokartat s. 12–16). Yleiskartan on tehnyt tutkija Simo Vanhatalo yhdistämällä kunnan tekemän yleiskartan ja vesijohtolinjan suunnitelmakartan (yleiskartta s. 11).

Tasot I-II

Kaikissa tasoissa hautakuvio erottui tummanruskeana, pitkänomaisena, lounais-koillis-suuntaisena alueena.

Ensimmäisessä tasossa tumman maan joukossa oli jokunen kivi (kuva 2 s. 18 ja kuvat 6-7 s. 19). Tässä tasossa kuvion pituus oli 2 m ja leveys 1 m. Hautakuvion etelä- ja lounaisosan oli putkikaivanto rikkonut. Lisäksi kuvion läpi sen keskiosassa kulki pohjois-etelä-suunnassa 23–25 cm leveä oja (kartta s. 12, kuva 1 s.18 ja kuva 12 s. 20, diat 57371-372, 57379).

Löytöinä ensimmäisestä tasosta mainittakoon palaneet luut, (numerot viittaavat löytökartan numerointiin 4, 5–6, 9–12), joita esiintyi pieniä määriä kuvion lounaisosassa. Palamaton luu (8) sekä kallon kappaleet (7) (kuvat 2-3 s. 18 ja dia 57373) ja hampaat (16) olivat tässä tasossa kahtena keskittymänä, joista toinen oli kuvion itä-koillisreunalla (diat 57370, 57381) ja toinen kuvion lounaisosassa (1,15). Muista löydöistä mainittakoon tunnistamattomien rautaesineiden kappaleet haudan lounaisosassa (2–3) ja keramiikan pala haudan koillisosasta (14).

Toisessa tasossa kuvion koko oli 1,95 m x 0,85 m. Kuvio oli vain hiukan kaventunut edelliseen tasoon verrattuna. Toinen taso oli ensimmäistä tasoa 3–15 cm alempana. Kiviä ei ollut enää. Resentti oja oli näkyvissä haudan pohjoisreunalla ulottuen kuvion puoleen väliin. Edellä mainitut löytönumerot liittyivät kumpaankin tasoon (kartta s. 17).

Tasot III-V

Kolmannessa tasossa, joka oli edellistä tasoa 4-7 cm alempana, hautakuvio oli pienentynyt sekä pituudessa että leveydessä, ollen kooltaan 1,80 m x 0,60 m. Resentti oja oli hävinnyt haudan alueelta lähes kokonaan (kartta s. 14). Neljännessä tasossa kuvio oli hiukan edellistä tasoa kapeampi, pituus oli sama (dia 57387). Kuvio oli 3-10 cm edellistä tasoa alempana (kartta s. 15). Viidennessä tasossa kuvio oli vain vähän edellistä tasoa lyhyempi, leveys oli sama. Kuvio oli edellistä tasoa 10-15 cm alempana. Kuvion keskellä oli kivi (kartta s. 16) (kuvat 13-15 s.21).

Tasoista 3–5 talteen saadut löydöt on kuvattu seuraavassa pääasiassa lajeittain. Löytökorkeuksiensa perusteella kaikki löydöt 1.–2. tason jälkeen kuuluvat lähinnä 4. tasoon (kartta s. 17).

Kolmannessa tasossa lähes koko hautakuviota reunusti hiiltyneet puut (17), jonka syiden suunta on kuvattu löytökartassa. Osa hiiltyneestä puusta haudan koillisosassa (20) ja etelälounaisreunalla sekä keskiosassa (21) voisi korkeuslukujensa perusteella olla arkun pohjapuuta.

Palaneita luita ei löydetty näistä tasoista, vaan luut olivat palamattomia. Niistä mainittakoon lounaisosan keskittymä (22, 24), johon kuuluu myös kallon kappaleita (38) (dia 57391).

Haudan keskivaiheilta löytyi rautaveitsi (26), rautaniitti (23), rautanaula (27) ja tunnistamaton raudan kappale (19) sekä pronssispiraali (25) lähes samasta tasosta. Edellisistä koilliseen löytyi rautanaulan katkelman ja palaneen luun keskittymä (32, 33)

(dia 57386) vähän alemmalta tasolta. Näistä löydöistä edelleen koilliseen löytyi pronssisen hevosenkenkäsöljen katkelma (30).

Hautakuvion itäreunalta 1. tasosta löytyneiden kallon (7) luiden alapuolelta löytyi pohjatasosta pronssiriipus (35) yhdessä hopeafiligraanihelmen (34) kanssa. Haudan lounaisosan pohjatasosta löytyi pronssispiraalia (31) sekä karneolihelmi (28).

5. Yhteenveto

Hauta oli suurimmillaan 1,8 m x 1 m kokoinen lounais-koillis-suuntainen kuvio. Haudan löydöt eivät muodosta yhtä yhtenäistä kokonaisuutta, vaan ne ovat hajallaan ympäri kuviota. Haudan pintakerroksia on voinut tuhota ja esineitä siirrellä pellon kyntäminen. Kuviota on myös sotkenut 1.–3. tasoissa näkyvät, myöhemmin paikalle kaivettu oja. On vaikea sanoa mitkä löydöt kuuluvat selvästi yhteen, paitsi pronssiriipus ja hopeafiligraanihelmi (löydöt 34 ja 35). Ne löytyivät yhdessä kallon luiden alla. Haudasta on sekä palaneita että palamattomia luita. Palamattomien luiden joukossa on selvästi ihmisluuta, kallon kappaleita. Luita ei ole analysoitu, joten palaneista luista ei voi sanoa ovatko ne ihmis- vai eläinluuta tai molempia. Vesijohtokaivanto on tuhonnut osan hautakuvion lounaisosasta. Sitä, ovatko jotkut esineistä olleet tulella, ei voi sanoa tässä vaiheessa. Esineitä ei ole konservoitu.

Kiviä oli pääasiassa vain hautakuvion pinnalla. Kuvion reunoilla oli hiiliraita näkyvissä 3. tasosta alkaen. Haudassa on todennäköisesti ollut puuarkku. Palaneet luut tulivat kuvion ylimmistä kerroksista. Palamatonta kallon luuta oli kahdessa kohtaa: haudan itäreunalla 1. ja 2. tasossa ja kuvion länsi-lounaisreunalla, 20 cm alemmalla tasolla. Haudan säilyneen osan syvyys oli 43 cm. Esineiden perusteella hautaa ei voi ajoittaa tarkemmin kuin, että se on nuoremmalta rautakaudelta.

Miekka

Hautakuvioista noin 4 m luoteeseen löytyneen miekan löytösyvyys oli noin 70 cm. Todennäköisesti miekka on alunperin kuulunut hautaan, joka on tuhoutunut linjan kaivuutyössä. Miekka on Petersenin X-tyyppiä. Sen kokonaispituus on 1015 mm. Nuppi on suiponsoikea. Säilä on kaksiteräinen, sen pituus on 870 mm. Säilän toisessa lappeessa on kirjoitus JOHANNES hopealankaupotuksella ja kirjoituksen molemmin puolin on ristit samalla hopealankaupotuksella. Toisessa lappeessa vastaavassa kohtaa näkyy myös hopealankaupotuksella tehtyä kirjoitusta, mutta heikosti. Miekka ajoittuu 1100-luvulle.

Maakasat

Tutkimusten yhteydessä seulottiin haudan ja miekan löytöpaikan välittömästä läheisyydestä viisi maakasaa, jotka olivat syntyneet vesi- ja viemärirunkolinjan kaivamisen yhteydessä (Niistä on kolme merkitty yleiskarttaan s.11). Ne sisälsivät löytöaineistoa tuhoutuneista haudoista, mm. kaksi pronssista ketjunktajaa, jotka ajoittuvat viikinkiajalta ristiretkiajalle, pronssihela, hevosenkengännauloja, rautanauloja, saviastianpaloja, palanutta ja palamatonta luu.

6. Löytötaulukko

	Hauta	Läikä ^a	Maakasat	Putkikaivanto	Ilman löytötietoja
Pronssiesineet					
riipus	1				
soljen katkelma	1				
ketjunktajat			2		
spiraalia	2				
hela		1	1		
hakasen katkelmia			2		
levyä			6		
Rautaesineet					
miekka				1	
veitsi	1				
niitti	1				2
sinkilä		2			
naula		1	3		1
hevosenkengän naula			2		
muita esineitä	2	1	2		4
rautanaulan katkelmia	1	4	3		
esineiden katkelmia	2		3		
kuonaa	1				
Helmiä					
Helmiä	2				
Saviastiat					
reunapalat			3		
pohjapalat			1		
kylkipalat	1		11		
Punasavikeramiikkaa					
Punasavikeramiikkaa		1	3		
Luut/kpl					
pääkallon luut	17		1		
hampaita					
palamatonta luuta	11	24	60		
palanutta luuta	25	7	185		217
Hiiltynyttä puuta					
Hiiltynyttä puuta	x				x
Piitä					
Piitä			2		
Kvartsia					
Kvartsia		1			
Kiviesineen kappale					
Kiviesineen kappale			1		
Kuonaa					
Kuonaa			1		1
Liitupiipun kappale					
Liitupiipun kappale			1		

^a Läikäät ovat 1.11.1999 putkikaivannossa havaittuja tuhoutuneita hautoja.

Negatiivi- ja kuvaluettelo

Neg. Kuva Aihe

5.11.

139684	1	Hautakuvio 1. taso. Kuva koillisesta
139685		Hautakuvio 1. taso. Kuva koillisesta
139686	2	Hautakuvio 1. taso. Kuva lounaasta
139687	3	Yksityiskohta kallosta
139688	4	Osa hautakuvioista 1. tasossa. Kuva idästä
139689	5	Haudan profiili putkikaivannosta nähtynä
139690		Yksityiskohta kallosta
139691		1. taso osa hautakuvioista. Kuva idästä
139692	6	1. tasosta poistettu kallon luut ja kiviä. Kuva etelälounaasta
139693	7	Sama kuin edellä. Kuva idästä
139694	8	Sama kuin edellä. Kuva koillisesta
139695	9	Tasoa piirretään. Kuva lounaasta
139696	10	Hautaa kaivetaan alaspäin
139697	11	Joitakin kiviä vielä näkyvissä haudan koillisosassa. Kuva idästä
139698	12	Hautakuvio, kuvattu koillisesta. Näkyvissä haudan läpi kulkeva resentti oja

6.11

139699		
-139700		Hautakuvio 3.-4. taso. Kuva lounaasta
139701	13	Hautakuvio 3.-4. taso. Kuva etelälounaasta
139702		Hautakuvio. Kuva etelästä
139703	14	Hautakuvio 5 cm alempana kuin edellinen. Kuva lounaasta
139704		Hautakuvion pohjataso 5 cm edellistä alempana. Kuva etelästä
139705	15	
-139706		Hautakuvion pohjatasoa 5 cm edellistä alempana. Kuva lounaasta

Kuvannut Tuula Heikkurinen-Montell

Diapositiivit

- 57354 Profiilissa näkyvien tummien läikkien kohtia kaivetaan 1.11.1999.
 57355-356 Keskimmäisen läikän kohtaa laajennetaan putkikaivannon ulkopuolelle.
 57357 Hautakuvio paljastettuna mullan alta 1.11.1999. Kuva lounaasta
 57358 Hautakuvio paljastettuna mullan alta. Kuva koillisesta
 57359 Hautakuvio paljastettuna mullan alta. Kuva pohjoisesta

57354-57359 Kuvannut Leena Söyrinki-Harmo 1.11.1999

- 57360 Hautakuvion pintatasoa kaivetaan. Kuva lännestä
 57361 Kaivauskuva
 57362 Yleiskuva alueesta, Tapolan talo näkyy taustalla. Kuva idästä
 57363 Pintataso puhdistettuna. Kuva lännestä
 57364 Sama kuin edellä. Kuva idästä
 57365 Sama kuin edellä. Kuva koillisesta
 57366-367 Työkuva, tasoa piirretään
 57368-369 Työkuva, tasoa kaivetaan
 57370 Hautakuvion itäreunalla kallon luita näkyvissä.
 57371 Hautakuvio 1. tasossa. Kuva pohjoisesta
 57372 Sama kuin edellä. Kuva lounaasta
 57373 Yksityiskohta hautakuvion itäreunan kallon kappaleista ja kivistä.
 57374 Yleiskuva haudasta. Kuva etelästä
 57375 Hautakuvion profiili kaivannon seinämässä. Kuva lounaasta
 57376-378 Kallon luita kaivetaan esiin.
 57379 Kallon luut esillä, hautakuvion keskivaiheilla etelästä pohjoiseen kulkeva resentti oja näkyvissä. Kuva koillisesta
 57380 Sama kuin edellä. Kuva lounaasta
 57381 Hautakuvion itäreunalla oleva kallon kappale ja kiviä
 57382 Kallon kappale in situ, hautakuvion läpi kulkeva oja näkyvissä.
 57383 Sama kuin edellä.
 57384 Hautakuviota kaivetaan alaspäin
 57385 Palamatonta luuta näkyvissä kuvion koillisosassa.
 57386 Palamatonta luuta ja rautaa
 57387 Hautakuviosta jäljellä kapea tumma läikkä, 4. taso. Kuva koillisesta
 57388 Sama kuin edellä. Kuva lounaasta
 57389-390 Hiiltynyttä puuta ja rautaa näkyvissä haudan keskivaiheilla. Kuva lounaasta
 57391 Haudan lounaisosassa luuta näkyvissä lähellä pohjatasoa 5.

Kuvannut Simo Vanhatalo 5.11.1999

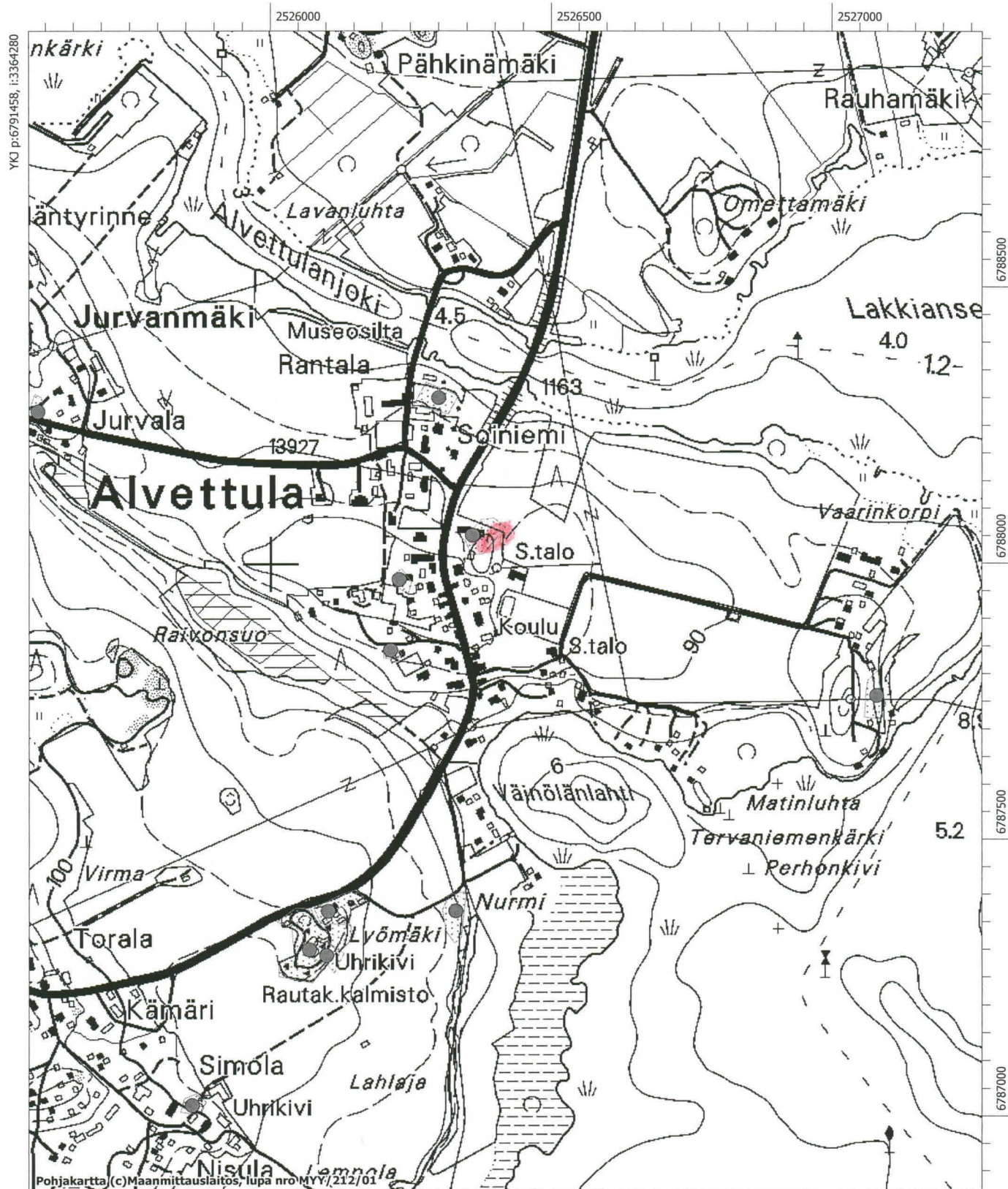
Karttaluettelo

Kartta	Aihe	mk	koko	s.
Peruskartta	2132 08 Alvettula	mk 1: 10 000	A4	10
Yleiskartta	kaivausalue ympäristöineen	mk 1:1000	A4	11
Tasokartta	taso 1	mk 1:10	A4	12
Tasokartta 2	taso 2	mk 1:10	A4	13
Tasokartta 3	taso 3	mk 1:10	A4	14
Tasokartta 4	taso 4	mk 1:10	A4	15
Tasokartta ja pohjavaaitus	taso 5	mk 1:10	A4	16
Löytökartta	kaikki löydöt	mk 1:10	A3	17

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

Rautakautinen poltto- ja ruumiskalmisto

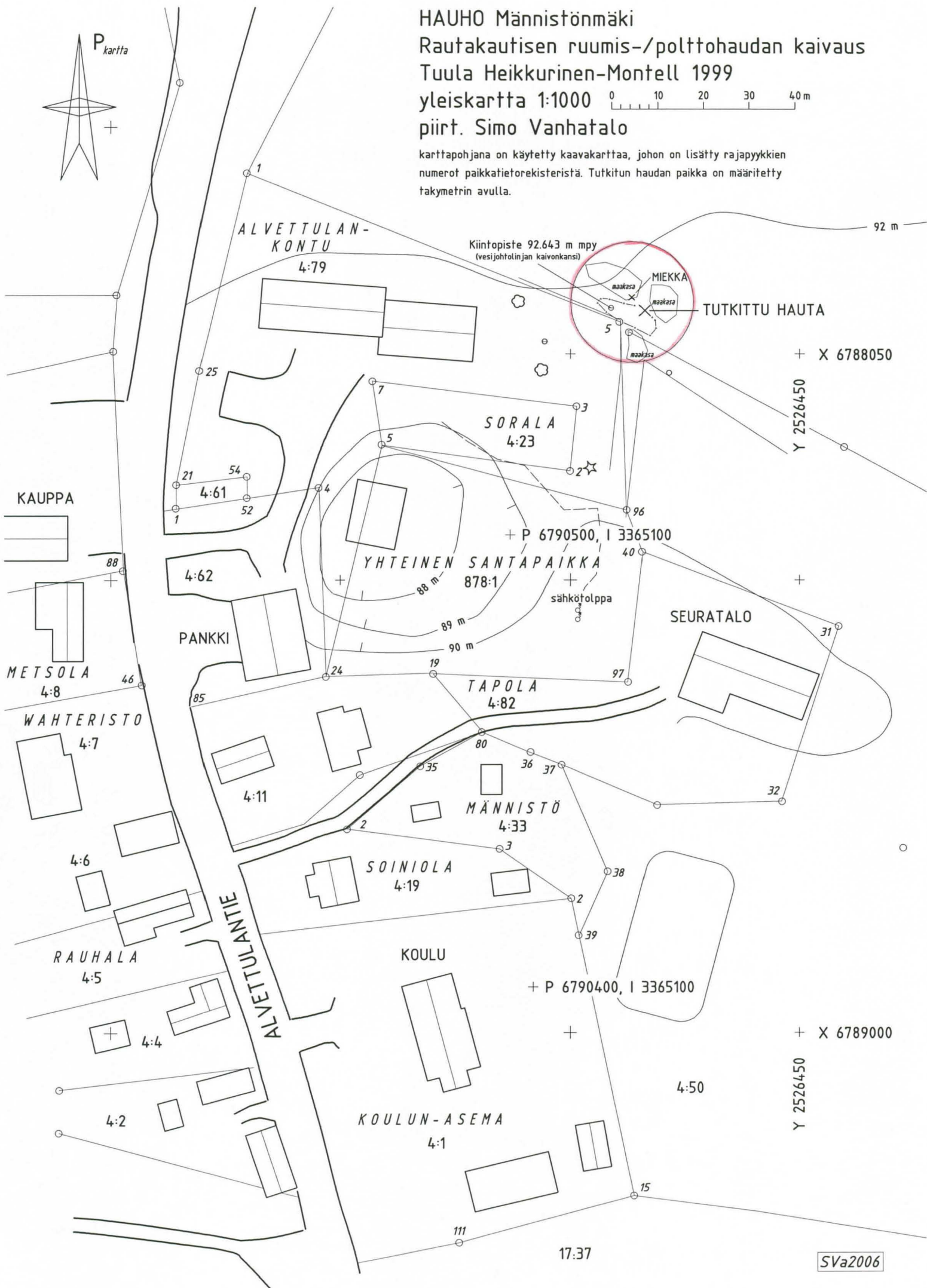
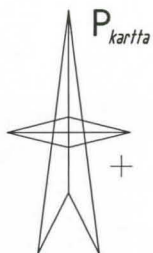
ote peruskarttalehdestä 2132 08 Alvettula

HAUHO Männistönmäki
Rautakautisen ruumis-/polttohaudan kaivaus
Tuula Heikkurinen-Montell 1999
yleiskartta 1:1000
piirt. Simo Vanhatalo

karttapohjana on käytetty kaavakarttaa, johon on lisätty rajapyykkien numerot paikkatietorekisteristä. Tutkitun haudan paikka on määritetty takymetrin avulla.

0 10 20 30 40 m

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T. Heikkurinen-Montell 1999

RUUMISHAUTA

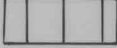

TASOKARTTA

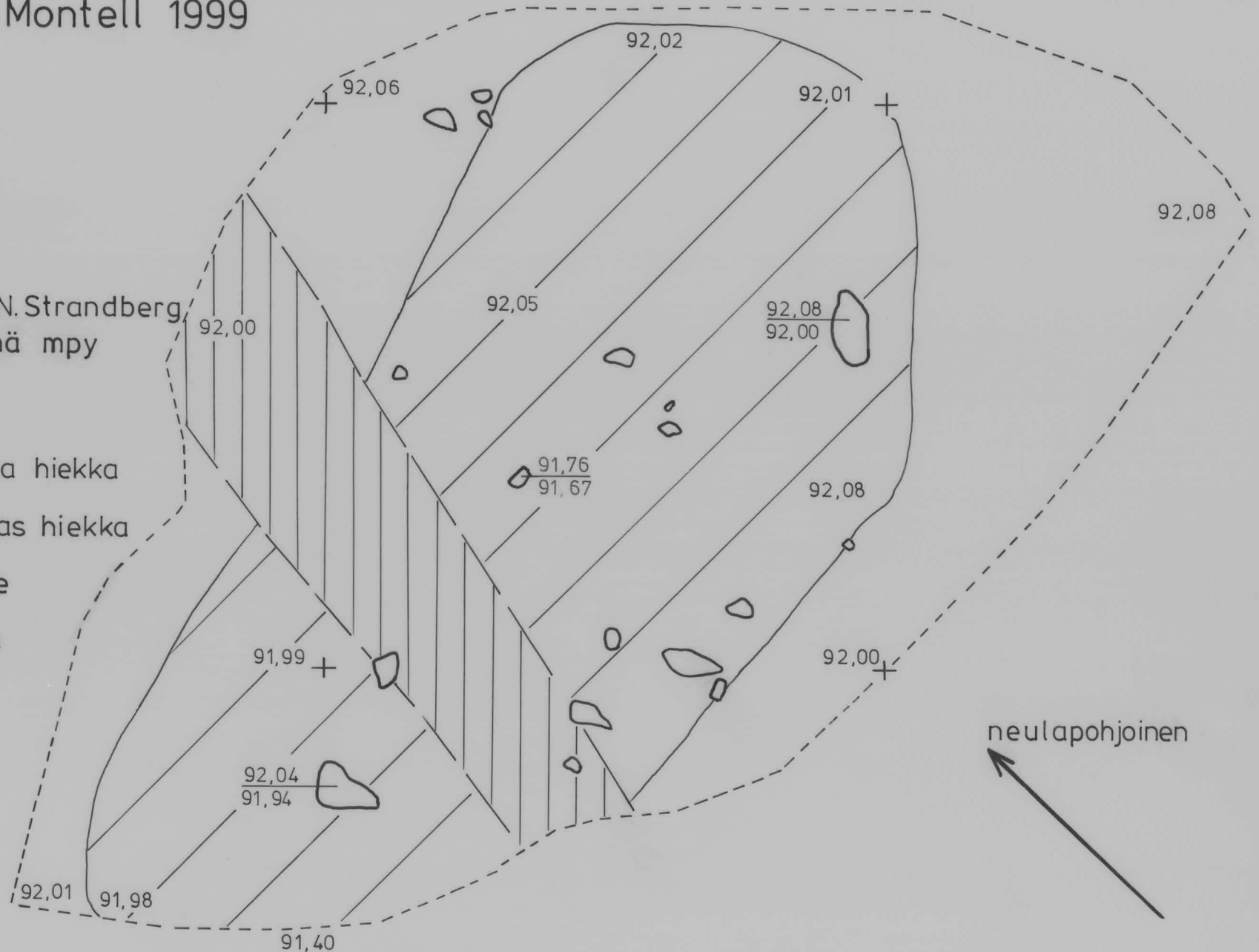
Taso 1

Mk 1:10

Piirt. T.Nurminen ja N.Strandberg

Korkeusluvut metreinä mpy

- tummanruskea hiekka
- ruskea,puhdas hiekka
- kaivettu alue
- resentti oja
- kivi

neulapohjoinen

50 cm

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T. Heikkurinen-Montell 1999

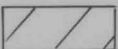
RUUMISHAUTA
TASOKARTTA

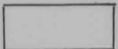
Taso 2

Mk 1:10

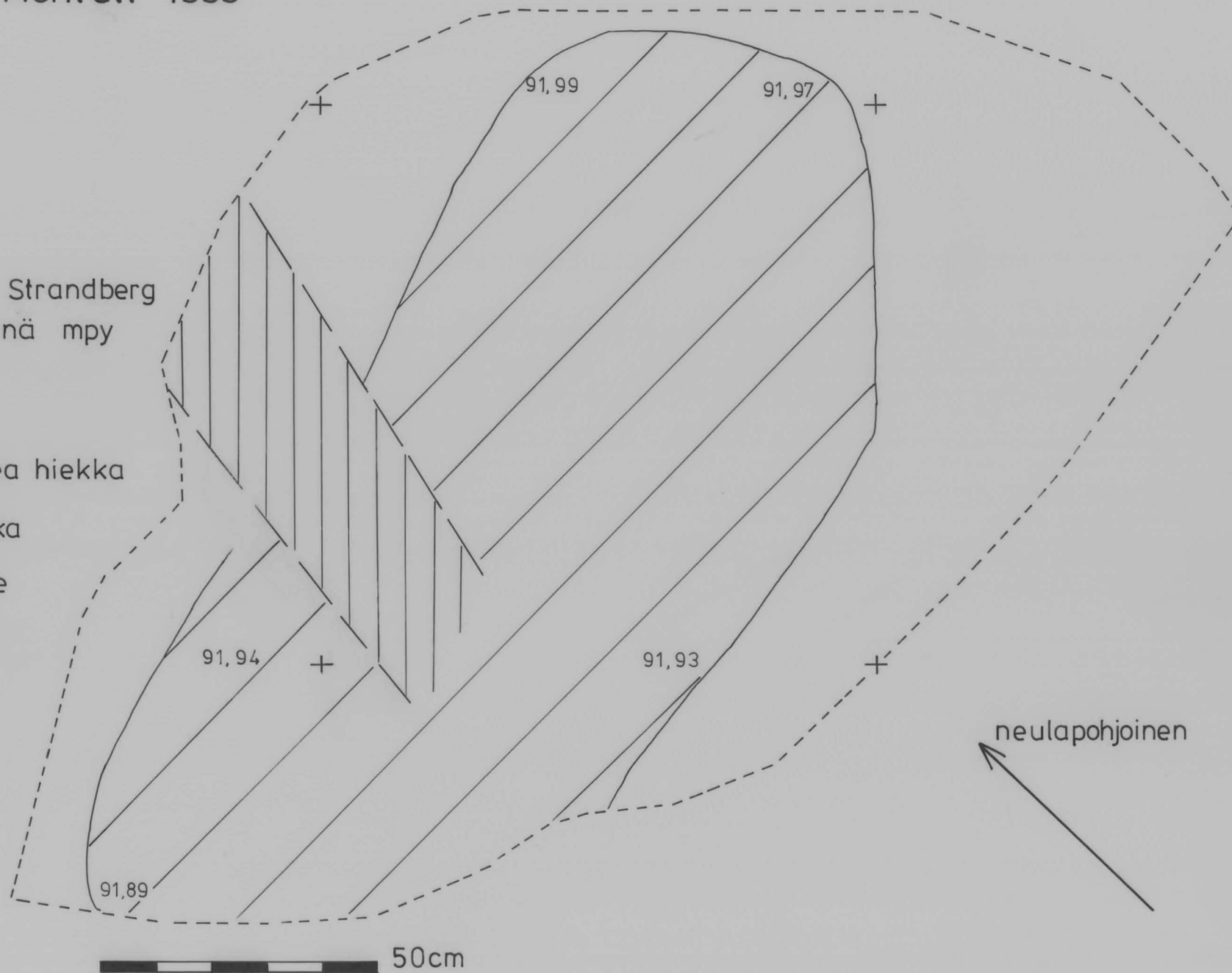
Piirt. T.Nurminen ja N. Strandberg

Korkeusluvut metreinä mpy

 tummanruskea hiekka

 puhdas hiekka

 kaivettu alue

 resentti oja

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T. Heikkurinen-Montell 1999

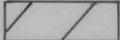
RUUMISHAUTA
TASOKARTTA

Taso 3

Mk 1:10

Piirt. T. Nurminen ja N. Strandberg

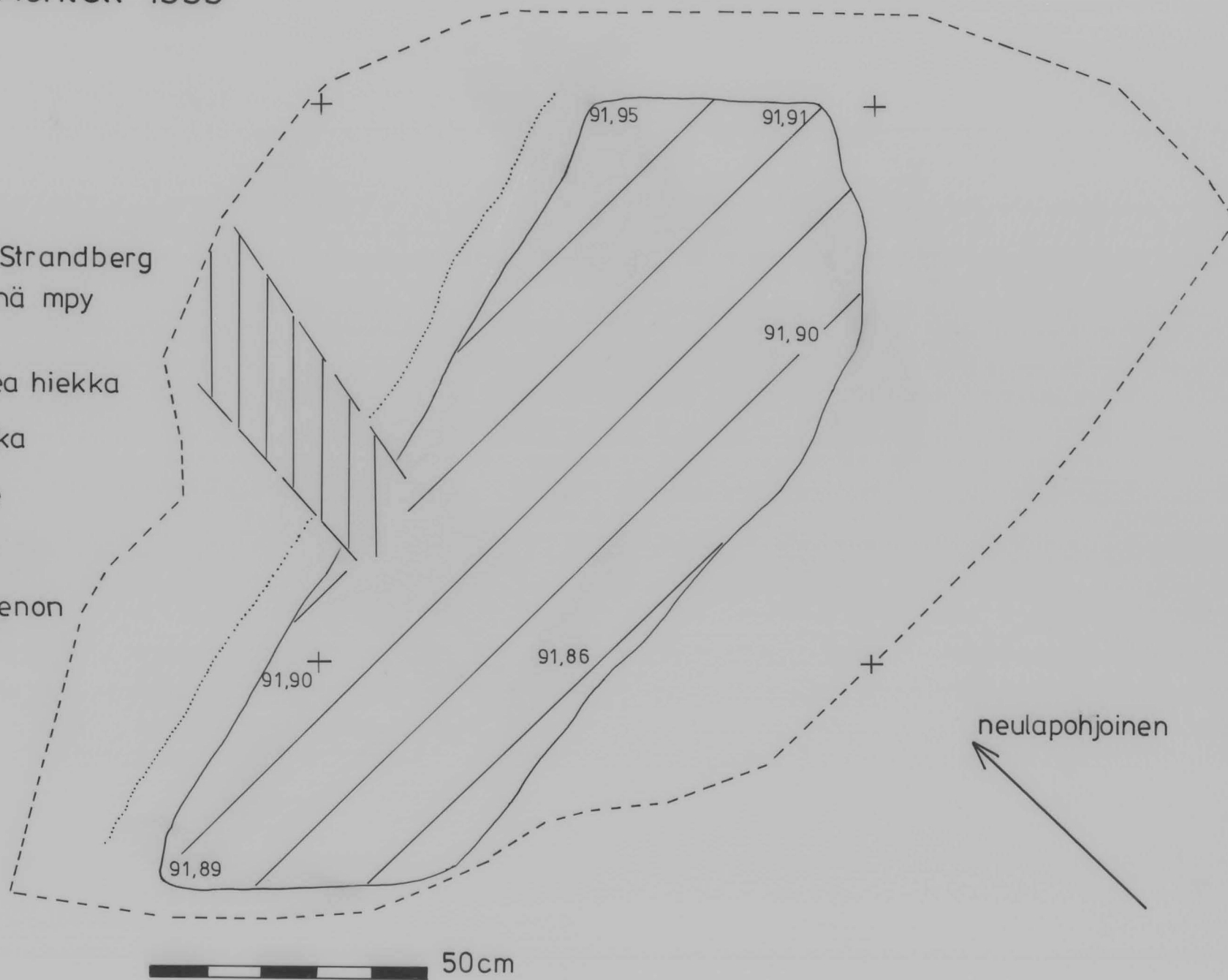
Korkeusluvut metreinä mpy

 tummanruskea hiekka

 puhdas hiekka

 kaivettu alue

 resentti oja

 karkean ja hienon
hiekan raja

neulapohjoinen

50cm

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T. Heikkurinen-Montell 1999

RUUMISHAUTA

TASOKARTTA

Taso 4

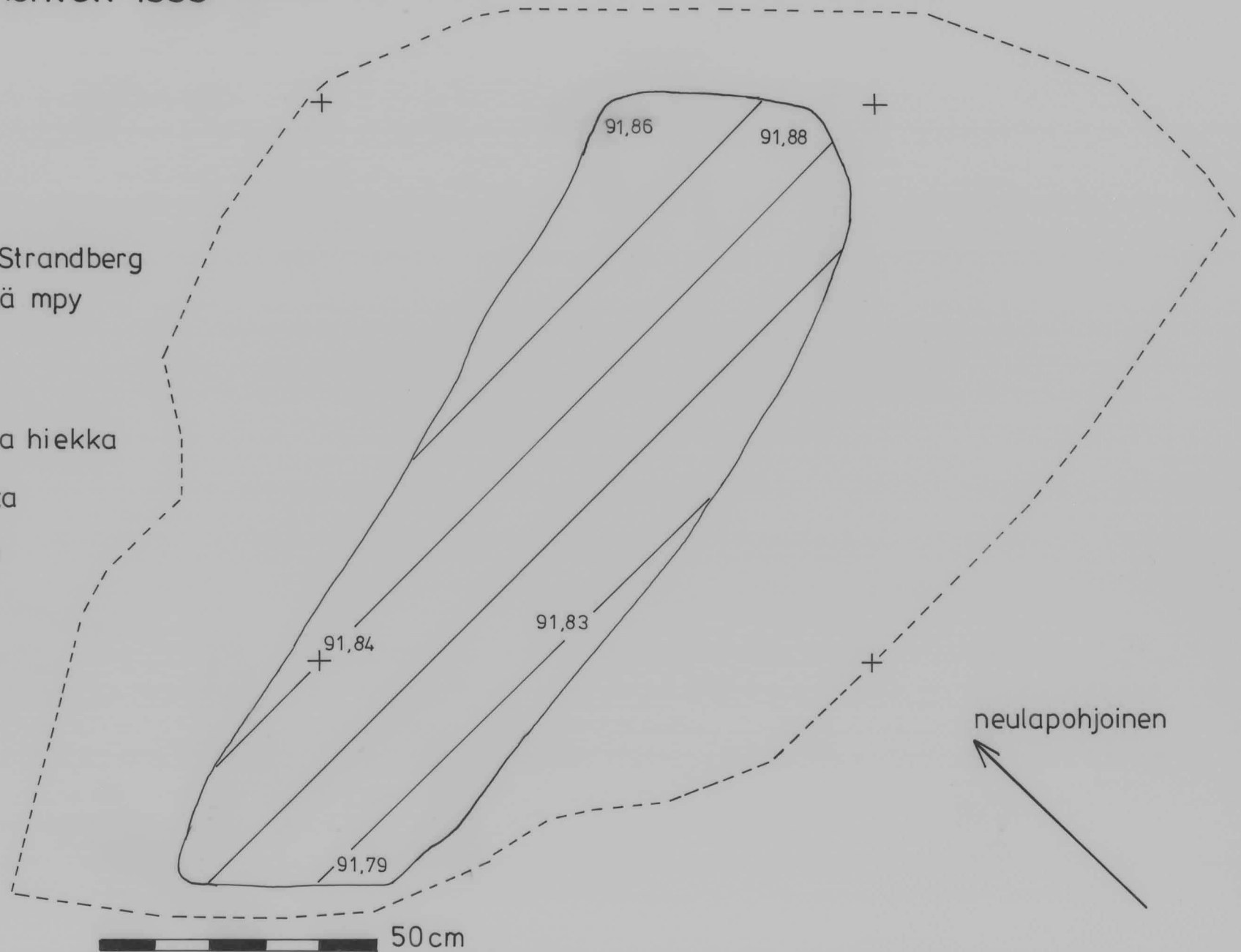
Mk 1:10

Piirt. T. Nurminen ja N. Strandberg

Korkeusluvut metreinä mpy

 tummanruskea hiekka

 puhdas hiekka

 kaivettu alue

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T. Heikkurinen-Montell 1999

RUUMISHAUTA

TASOKARTTA

Taso 5 ja pohjavaaitus

Mk 1:10

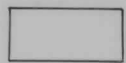
Piirt. T. Nurminen ja N. Strandberg

Korkeusluvut metreinä mpy

(91,49) pohjalukema

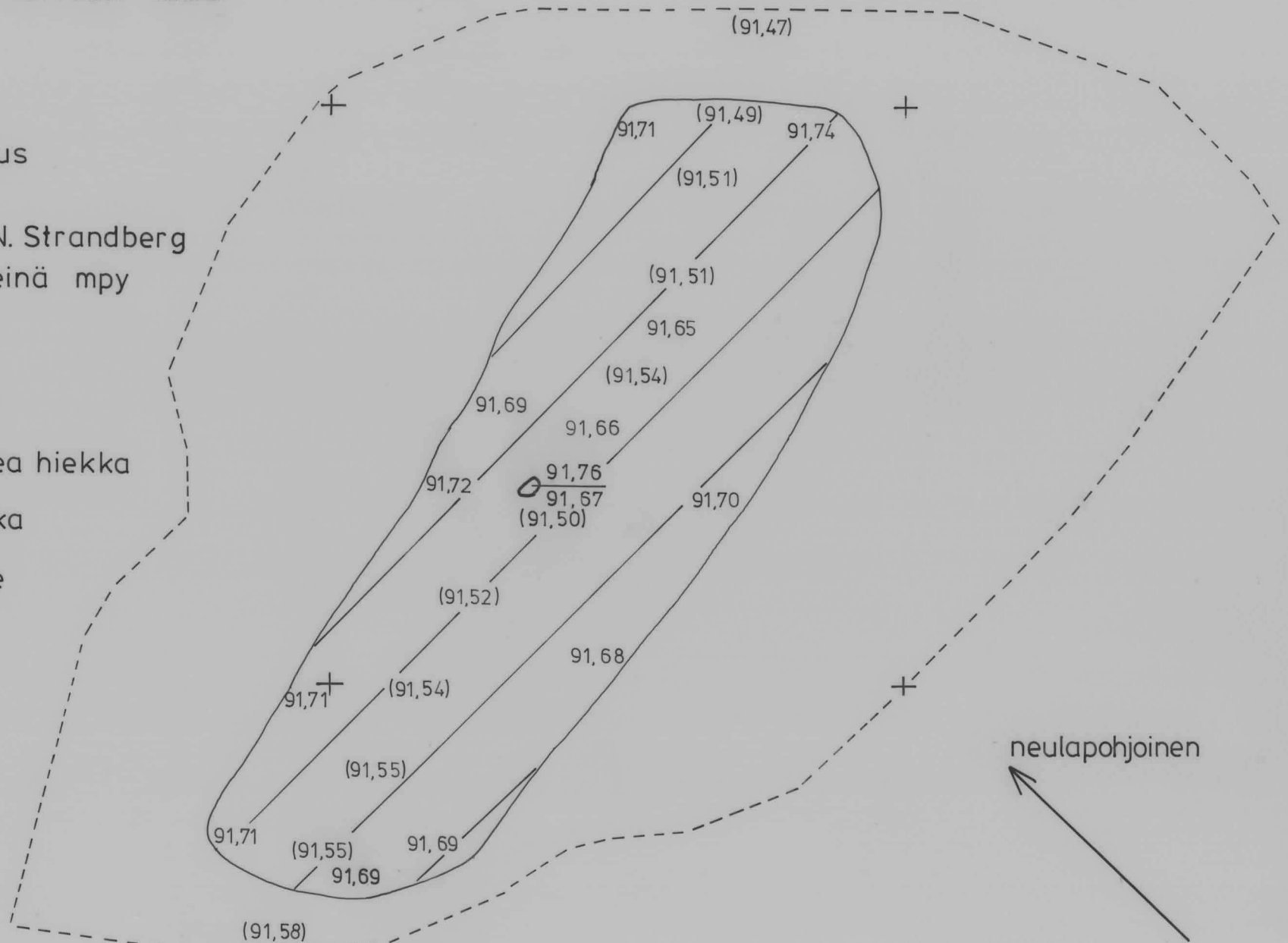
tummanruskea hiekka

puhdas hiekka

----- kaivettu alue

○ kivi

neulapohjoinen

50cm

HAUHO ALVETTULA MÄNNISTÖNMÄKI

T.Heikkurinen-Montell 1999

RUUMISHAUTA LÖYTÖKARTTA

Mk 1:10

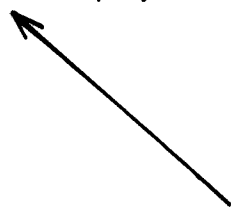
Korkeusluvut metreinä mpy

Piirt. T. Nurminen ja N.Strandberg

- 1 Palamatonta luuta 91,98(KM 31692:26)
- 2 Rautaa 91,98(KM 31692:-)
- 3 Rautaa 91,98(KM 31692:14)
- 4 Palanutta luuta 91,98(KM 31692:32)
- 5 Palanutta luuta 92,03(KM 31692:27)
- 6 Palanutta luuta 92,01(KM 31692:31)
- 7 Pääkallon luuta 91,95(pohjalukema)(KM 31692:19)
- 8 Palamatonta luuta 92,03(KM 31692:-)
- 9 Palanutta luuta 91,97(KM 31692:29)
- 10 Palanutta luuta 92,03(KM 31692:28)
- 11 Palanutta luuta(KM 31692:30)
- 12 Palanutta luuta(KM 31692:33)
- 13 Palamatonta luuta(KM 31692:34)
- 14 Keramiikkaa 91,96(KM 31692:17)
- 15 Palamatonta luuta 91,96(KM 31692:21)
- 16 Hampaita 91,96(pohjalukema)(KM 31692:20)
- 17 Hiiltynyttä puuta
- 18 Rautaa 91,76 (KM 31692:10)
- 19 Rautaa 91,71(KM 31692:-)
- 20 Hiiltynyttä puuta 91,79
- 21 Hiiltynyttä puuta 91,66
- 22 Palamatonta luuta 91,69(KM 31692:24)
- 23 Rautanaula 91,74(KM 31692:9)
- 24 Palamatonta luuta 91,73(KM 31692:22)
- 25 Pronssispiraali 91,71(KM 31692:5)
- 26 Rautaa 91,73(KM 31692:8)
- 27 Rautaa 91,73(KM 31692:11)
- 28 Karneolihelmi 91,68(KM 31692:7)
- 29 Palamatontaluuta 91,69(KM 31692:25)
- 30 Pronssia 91,68(KM 31692:3)
- 31 Pronssispiraali 91,61(KM 31692:4)
- 32 Rautaa 91,65(KM 31692:13)
- 33 Palamatonta luuta 91,65 (KM 31692:23)
- 34 Hopeafiligraanihelmi 91,59(KM 31692:6)
- 35 Pronssiriiipus 91,59(KM 31692:2)
- 36 Rautaa 91,58(KM 31692:16)
- 37 Rautaa 91,58(KM 31692:12)
- 38 Pääkallon luuta 91,74 (KM 31692:18)

- * Hiiltä
- ◆ Hiiltynyttä puuta
- Haudan reuna tasossa 1
- Haudan reuna tasossa 4
- Tutkittu alue
- PR Pronssia

neulapohjoinen

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

Kuva 1. Hautakuvio 1. taso. Kuva koillisesta. Kuva 2. Hautakuvio 1. taso. Kuva lounaasta.
(Neg. 139684) (Neg. 139686)

Kuva 3. Yksityiskohta kallosta.
(Neg. 139687)

Kuva 4. Osa hautakuviosta 1. tasossa.
Kuva idästä. (Neg. 139688)

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

Kuva 5. Haudan profiili putkikaivannosta nähtynä. Kuva lounaasta. (Neg. 139689)

Kuva 6. 1. tasosta poistettu kallon luut ja kiviä. Kuva etelälounaasta (Neg. 139692)

Kuva 7. Sama kuin edellä. Kuva idästä. (Neg. 139693)

Kuva 8. Sama kuin edellä. Kuva koillisesta. (Neg. 139694)

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

Kuva 9. Tasoja piirretään. Kuva lounaasta.
(Neg. 139695)

Kuva 10. Hautakuviota kaivetaan alaspäin.
(Neg. 139696)

Kuva 11. Joitain kiviä näkyvissä haudan
koillisosassa. Kuva idästä.
(Neg. 139697)

Kuva 12. Näkyvissä hautakuvion läpi
kulkeva resentti oja. Kuva
koillisesta. (Neg. 139698)

HAUHO MÄNNISTÖNMÄKI

Kuva 13. Hautakuvio 3-4. tasossa.
Kuva etelälounaasta (Neg.
139701)

Kuva 14. Hautakuvio 5 cm edellistä
alempana. Kuva lounaasta.
(Neg. 139703)

Kuva 15. Hautakuvion pohjatasoa. 5cm edellistä
alempana. Kuva lounaasta. (Neg. 139705)